

NHỮNG HÀNG ME SÀI GÒN

Bình-nguyên Lộc

Me ! Cái tên mới thô lỗ làm sao chớ ! Nó không được tâm thường như mận, bưởi, cau, mà cục mịch như ôi, xoài, măng cụt.

Nhưng nếu có những cô Thùy Dương, Yến Tuyết, không đẹp bằng những chị Mến, chị Vầu, thì cũng có những cây anh đào, thanh tùng, không đẹp bằng me, bằng me Sài Gòn.

Me vốn đã đẹp với thân cây đều đặn, không cao lóng khồng như dầu, không lùn tịt như sanh, đẹp với vỏ cây cằn cỗi gọi nhớ những cội tùng già bên chùa cổ trên một sườn non, với rêu xanh non mỏng bám trên vỏ sạm đen, đẹp như non bộ dày sương đọng gió, với tàn không thưa, không sơ rơ như tàn sầu riêng, không dày mịn như măng cụt, vốn nó đã đẹp ở ngoài thiên nhiên rồi, mà trồng trên vỉa hè đá, bên cạnh những ngôi nhà xi-măng cốt sắt, khô, nóng, và buồn, thì nó còn đẹp hơn biết bao !

Ôi, những hàng me Chợ Cũ, những hàng me phố Gia Long, những hàng me phố Tân Đà, những hàng me bầu bạn của người đi bộ về trưa, những hàng me tò mò dòm vào các cửa sổ tư gia, gọi vào đó những lá nhỏ li ti trên tóc cô gái bé, những hàng me tàn xanh sậm quyến luyến những tiếng dương cầm của ai trong vài cửa sổ vọng ra...

Ôi, những hàng me chứa chấp cô Mùa, một cô gái quê ít dám léo hánh đến thành phố. Chính trên mái tóc xanh biến màu theo thời tiết của người mà những khách yêu thiên nhiên tìm dấu chân Mùa hằng năm len lén đến vài lần nơi thành phố.

Lòng sâu xứ quê của những kẻ lạc loài vào đô thị Sài Gòn được dịu đi vài phần khi nhìn những hàng me Nguyễn Du và Hồng Thập Tự ngả màu rồi lại thắm màu.

Những ngày mà toàn thân me đều khoác áo màu đọt chuối non, là những ngày người mến thiên nhiên nghe tiếng hát của Mùa, là những ngày họ hồi hộp rình Mùa, hồi hộp lắng nghe bước chân Mùa trên xi măng của thành phố.

Ôi, những cây me ngủ chiều, gọi nhớ sự nghỉ ngơi của đồng áng, gọi nhớ những nỗi buồn tiên sử của loài người, khi chiều xuống họ hỡi hùng nhìn cây ngủ, chim về, mặt trời chun xuống thiên nhai không biết ngày mai sẽ trở lại hay không...

A...ha, những cây me vui, những cây me rần rức, thỉnh thoảng, sau một trận mưa, lại đánh rơi xuống áo đẹp của ai những hạt nước làm cho ai nhăn mày...

Tôi thương Sài Gòn vì những hàng me.

(THỜI TRẦN, 1952)

